

Αθήνα, 24 Μαρτίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΘΕΜΑ: «Συνεχίζεται για τέταρτη μέρα η εικόνα διάλυσης στα ΕΛΤΑ έπειτα από το ψηφιακό φιάσκο με τη κυβερνοεπίθεση που προκάλεσε πρωτοφανές πλήγμα στις υπηρεσίες τους – Τι έχει γίνει εδώ και δύομισι χρόνια για τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους;»

Στις 21/3/2022, τα ΕΛΤΑ ανακοίνωσαν ότι υπέστησαν κυβερνοεπίθεση μέσω κακόβουλου λογισμικού, η οποία προκάλεσε πρωτοφανών διαστάσεων πλήγμα στα πληροφοριακά συστήματα και το data center του Οργανισμού. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι δράστες της επίθεσης κατάφεραν να διεισδύσουν στα συστήματα, να «κλειδώσουν» τα αρχεία που τηρούνταν σε αυτά, ζητώντας λύτρα για να τα ξεκλειδώσουν και να είναι ξανά προσβάσιμα στους υπαλλήλους. Παράλληλα, τα ΕΛΤΑ ανακοίνωσαν ότι για λόγους πρόληψης και ασφάλειας και μέχρι να ολοκληρωθούν όλες οι επιβεβλημένες ενέργειες αποφασίστηκε η απομόνωση ολόκληρου του Data Center της εταιρίας και, ως εκ τούτου, αποφασίστηκε η προσωρινή αναστολή λειτουργίας του εμπορικού πληροφοριακού συστήματος όλων των ταχυδρομικών καταστημάτων. Η επίθεση προκάλεσε σοβαρότατο πρόβλημα στη λειτουργία των ΕΛΤΑ με αποτέλεσμα να μη μπορεί να εξυπηρετηθεί σχεδόν καμία υπηρεσία που εξαρτάται από το πληροφοριακό τους σύστημα, όπως:

- Κατάθεση και αποστολή γραμμάτων και δεμάτων
- Πληρωμή λογαριασμών ρεύματος, ύδρευσης, τηλεφωνίας
- Πληρωμή οφειλών στην εφορία, εργόσημα, παράβολα, ΕΦΚΑ
- Αποστολή και παραλαβή επιταγών και γενικά διακίνηση χρημάτων
- Αναλήψεις και καταθέσεις σε λογαριασμούς Eurobank (μέτοχος που απορρόφησε το πρώην Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο)
- Αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό
- Λειτουργία των συστημάτων του παρόχου ενέργειας των ΕΛΤΑ

Παρόλη την παραπάνω εικόνα, επί τρεις ημέρες οι διαρροές σε ΜΜΕ έλεγαν ότι δεν υπήρχε σοβαρό ζήτημα, εκτός από ένα κομμάτι της λειτουργίας τους. Ωστόσο, τέσσερις ημέρες μετά την επίθεση, σήμερα 24/3/2022, τα ΕΛΤΑ εξέδωσαν ανακοίνωση σύμφωνα με την οποία ξεκίνησαν να επαναλειτουργούν κάποιες υπηρεσίες, από την οποία ανακοίνωση προκύπτει πως ουσιαστικά παραδέχονται ότι πριν δε λειτουργούσε σχεδόν τίποτα. Σύμφωνα, όμως, με πληροφορίες, οι υπηρεσίες που επαναλειτουργούν αφορούν ό,τι μπορεί να γίνει με το απαρχαιωμένο χειρόγραφο σύστημα, χωρίς δυνατότητα παροχής υπηρεσίας ιχνηλάτησης αντικειμένων, καθώς το πληροφοριακό σύστημα εξακολουθεί να μη λειτουργεί. Στην ίδια ανακοίνωση, αναφέρεται ότι από την προσεχή Δευτέρα 28/3/2022, θα καταβληθούν οι

πληρωμές συντάξεων, χωρίς να διευκρινίζεται αν αυτό θα καταστεί εφικτό για όλους τους δικαιούχους, καθώς ένα μέρος λαμβάνει τις συντάξεις από λογαριασμό στο Ταχυδρομείο, με τα συστήματα των λογαριασμών να μη λειτουργούν ακόμα. Παράλληλα, δεν έχει υπάρξει καμία επίσημη ενημέρωση για το αν έχει υπάρξει για διαρροή προσωπικών δεδομένων υπαλλήλων και πελατών, έγκλημα πολύ διαδεδομένο παγκοσμίως που αποφέρει τεράστια παράνομα κέρδη.

Όλες αυτές τις ημέρες, επίσης, η διοίκηση έχει θέσει σε αναγκαστική άδεια τους εργαζομένους που δεν έχουν αντικείμενο λόγω της μη λειτουργίας των υπηρεσιών, προκαλώντας μεγάλη αναστάτωση και ανασφάλεια στο προσωπικό, το οποίο χρεώνεται με ημέρες από την κανονική του άδεια.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι τα ΕΛΤΑ να υφίστανται καθημερινά τεράστια οικονομική ζημιά, σε μια περίοδο που έχουν μεγάλη ανάγκη τη ρευστότητα. Απίστευτη είναι και η ταλαιπωρία των πολιτών από την παύση των υπηρεσιών, αλλά και πολύ μεγάλη η οικονομική ζημιά που υφίστανται οι επαγγελματίες που έχουν εμπιστευθεί τα ΕΛΤΑ για τη διανομή των προϊόντων ηλεκτρονικού εμπορίου των επιχειρήσεών τους, σε Ελλάδα και εξωτερικό. Άγνωστο, επίσης, παραμένει το πότε θα αποκατασταθούν πλήρως οι λειτουργίες και το πληροφοριακό σύστημα των ΕΛΤΑ. Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί πλήττει τη θέση, την ανταγωνιστικότητα και το κύρος του ιστορικού αυτού Οργανισμού, απέναντι στους ιδιώτες ανταγωνιστές του.

Παρά τις εξαγγελίες για «επιχειρησιακή αναδιάρθρωση των ΕΛΤΑ» που διατυμπάνιζε η κυβέρνηση, αυτή δεν περιλάμβανε την αναβάθμιση των απαρχαιωμένων πληροφοριακών συστημάτων τους, παρά τις, εδώ και δύο χρόνια, δηλώσεις εντυπωσιασμού του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Πιερρακάκη ότι «στα συστήματα των ΕΛΤΑ έχουμε ακόμα Windows XP» και τις εξαγγελίες του για ψηφιακό μετασχηματισμό. Περιλάμβανε μόνο τον κυβερνητικό έλεγχο τους, τη μετατροπή τους σε κομματικό λάφυρο με χρυσοπληρωμένα golden boys και ρουσφετολογικές προσλήψεις, τη δραστική συρρίκνωση τους σε προσωπικό και καταστήματα με αποτέλεσμα απίστευτες καθυστερήσεις ταλαιπωρία και αγανάκτηση πολιτών και επιχειρηματιών, την αναδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων, την εξαίρεσή τους από τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και τη διασπάθιση δημοσίου χρήματος σε έργα αμφιβόλου σκοπιμότητας και με απευθείας αναθέσεις. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, επί ΝΔ, από μία Διεύθυνση Πληροφορικής, τα ΕΛΤΑ απέκτησαν δύο και μια Γενική Διεύθυνση που τις εποπτεύει, στο πλαίσιο της αύξησης των καλοπληρωμένων θέσεων ευθύνης, ενώ μεγάλο μέρος των golden boys που χρυσοπληρώνει ο ελληνικός Λαός είναι σύμβουλοι και στελέχη από τον χώρο της πληροφορικής. Πόσα αποτελεσματικά κρίνονται σήμερα όλα αυτά μπροστά στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί;

Δύο χρόνια έπειτα από τις εξαγγελίες και πάνω από δύομισι χρόνια από τις προγραμματικές δηλώσεις του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ένας πακτωλός χρημάτων έχει ξοδευτεί σε δημόσιες συμβάσεις των ΕΛΤΑ, χωρίς αυτά τα χρήματα να έχουν καταφέρει να αναβαθμίσουν και εκσυγχρονίσουν τα πληροφοριακά συστήματα και να θωρακίσουν τον Οργανισμό από τις κυβερνοεπιθέσεις. Συνολικά, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που κατά τ' άλλα μονίμως επαίρεται για το έργο του που διά στόματος κυβερνητικού εκπροσώπου έχει δήθεν κάνει την Ελλάδα να... «ηγείται στην 4^η βιομηχανική επανάσταση», έχει αφήσει τη χώρα αθωράκιστη σε θέματα κυβερνοασφάλειας, παρά τις συνεχείς προειδοποιήσεις επαγγελματιών των κλάδου (που αναδείξαμε με την 6464/11-05-2021 Ερώτηση https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=5b1fce9e-ec32-459d-9ae5-ad250100b832), αλλά και τις επιθέσεις που έχουν ήδη συμβεί σε κυβερνητικές ιστοσελίδες και πάροχο τηλεπικοινωνιών. Όλα αυτά συμβαίνουν, παρόλο που η ΝΔ έχει τη δυνατότητα με το Ταμείο Ανάκαμψης και τη γενικότερη στρατηγική που έχει χαράξει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να χρηματοδοτήσει με γενναία

κονδύλια δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού και ιδιαίτερα στον κρίσιμο τομέα της κυβερνοασφάλειας που αναδεικνύεται σε πανευρωπαϊκή προτεραιότητα.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Θα αποδοθούν ευθύνες για τη μη θωράκιση των ΕΛΤΑ σε θέματα κυβερνοασφάλειας που οδήγησε στην πρωτοφανή κυβερνοεπίθεση και την κατάρρευση του συνόλου σχεδόν των υπηρεσιών; Αν ναι, σε ποιους θα αποδοθούν οι ευθύνες αυτές;
2. Δικαιολογείται για το κύρος και το μέγεθος ενός Οργανισμού όπως τα ΕΛΤΑ να μην έχουν αποκατασταθεί πλήρως οι υπηρεσίες των ΕΛΤΑ που έπαυσαν σαν αποτέλεσμα της κυβερνοεπίθεσης, τέσσερις ημέρες μετά από αυτή; Πόσο εκτιμά ότι επιβαρύνεται η θέση και το κύρος του Οργανισμού από την τρέχουσα κατάσταση και πόσο επωφελούνται οι ανταγωνιστές του;
3. Ποιο είναι το οικονομικό πλήγμα που υπέστησαν και υφίστανται τα ΕΛΤΑ από διαφυγόντα έσοδα, λόγω μη λειτουργίας των υπηρεσιών; Ποιο εκτιμάται ότι είναι το οικονομικό κόστος της αποκατάστασης συστημάτων και υπηρεσιών; Ισχύει ότι οι δράστες ζητούν λύτρα και, αν ναι, τι πρόκειται να πράξουν τα ΕΛΤΑ απέναντι στον εκβιασμό αυτό;
4. Πότε θα αποκατασταθούν πλήρως το πληροφοριακό σύστημα και οι υπηρεσίες και τα ΕΛΤΑ θα ανακτήσουν πλήρη και ασφαλή λειτουργία; Υπάρχει κίνδυνος εφεξής και για μεγάλο διάστημα να επιστρέψουν τα ΕΛΤΑ στο χειρόγραφο σύστημα όπως συμβαίνει αυτή τη στιγμή; Λειτουργεί το σύστημα ιχνηλάτησης στις υπηρεσίες που ανακοινώθηκαν ότι επαναλειτουργούν;
5. Δεσμεύεστε ότι θα πληρωθούν όλες οι συντάξεις εγκαίρως, τη Δευτέρα 28/3/2022, όπως έχει ανακοινωθεί, τόσο αυτές που λαμβάνονται μέσω λογαριασμού στο Ταχυδρομείο, όσο και αυτές που λαμβάνονται μέσω διανομέα;
6. Έχει υπάρξει διαρροή προσωπικών δεδομένων υπαλλήλων και πελατών και αν ναι έχουν ενημερωθεί προσωπικά; Έχει ενημερωθεί αρμοδίως η Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών;
7. Τι προτίθεται να πράξει εφεξής για τη θωράκιση των ΕΛΤΑ απέναντι σε κυβερνοεπιθέσεις;
8. Ποιος είναι το σύνολο των προϋπολογισμών των συμβάσεων που έχουν συνάψει τα ΕΛΤΑ ως αναθέτουσα αρχή για δημόσιες συμβάσεις που σχετίζονται με την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των πληροφορικών συστημάτων; Πόσα από αυτά αφορούσαν ζητήματα κυβερνοασφάλειας και θωράκισης των πληροφοριακών συστημάτων από επιθέσεις;
9. Πόσοι εξωτερικοί σύμβουλοι σε θέματα πληροφορικής έχουν προσληφθεί και ποιο είναι το ετήσιο μισθολογικό κόστος τους; Εργάζεται στα ΕΛΤΑ κάποιος ειδικός σε θέματα κυβερνοασφάλειας;

Οι ερωτώντες βουλευτές
Κάτσης Μάριος
Αβραμάκης Λευτέρης
Αλεξιάδης Τρύφων
Αναγνωστοπούλου Σία
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυγέρη Δώρα
Αυλωνίτης Αλέκος
Βαγενά Άννα
Βαρδάκης Σωκράτης
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκαρά Νατάσα
Γκιόλας Γιάννης
Ζαχαριάδης Κώστας
Ζουράρις Κώστας
Ηγουμενίδης Νίκος
Καλαματιανός Διονύσης
Κασιμάτη Νίνα
Καφαντάρη Χαρά
Κόκκαλης Βασίλης
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος
Μάρκου Κώστας
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μουζάλας Γιάννης
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κώστας
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Θάνος
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Σάκης
Παπαηλιού Γεώργιος

Παπανάτσιου Κατερίνα
Παππάς Νίκος
Πέρκα Θεοπίστη
Πούλου Γιώτα
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρολιάκος Παναγιώτης
Σκούφα Μπέττυ
Συρμαλένιος Νίκος
Τελιγορίδου Ολυμπία
Τζάκρη Θεοδωρα
Τζούφη Μερόπη
Τσίπρας Γιώργος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος